

Kétszakos lehet a bölcsészképzés

Úgy tűnik, a szaktárca álláspontja kerekedik felül abban a vitában, amely a kétszakos bölcsészképzés visszaállításának időpontjáról folyik. Az intézményvezetők szerint csak két év múlva lehetne bevezetni az új struktúrát, elegendő időt hagyva a diákoknak a kétszakos felvételre való felkészüléshez. A minisztérium ellenben már jövőre meghirdetné a szakpárokat.

Még ebben a hónapban megjelenik a következő évre szóló felsőoktatási felvételi tájékoztató, amely várhatóan azzal szembesíti a továbbtanulni vágyó középiskolásokat, hogy a bölcsészettudományi karokon a legtöbb szakra csak úgy jelentkezhetnek, ha választanak mellé egy másikat is. Az Oktatási Minisztérium ugyanis az intézmények által összeállított három változat közül a szakpárokat meghirdető listát hagyta jóvá. Ez egyúttal azt jelenti, hogy a tárca a bölcsészkarok dékánok tiltakozása ellenére ragaszkodik ahhoz az álláspontjához, amely szerint a jogszabályok megengedik a kétszakosság egyik évről a másikra történő visszaállítását. A kari vezetők azt nem vitatják, hogy két szakon piacképesebb tudáshoz jutnak a diákok, csupán a reform időpontját tolnák ki.

A kétszakosság visszaállításáról szóló kormányrendelet a nyáron született meg, a kari vezetők pedig már szeptemberben egységesen úgy foglaltak állást, hogy ez az oktatási reform a felvételi eljárásban olyan jelentős változásnak tekinthető, amelyet a felsőoktatási törvény értelmében két évvel hamarabb be kell jelenteni. Vagyis a dékánok szerint a kétszakos képzést legkorábban a 2003/2004-es tanévtől lehetne meghirdetni. A minisztérium azonban ezt a reformot nem tartja olyan horderejű változásnak, amelynek bevezetése ennyi időt igényelne. A szaktárca szerint a kétéves kivárás csak akkor lenne indokolt, ha például magyar szakra más tantárgyból kellene felvételizni, mint eddig.

A kari vezetők és a szaktárca

szeptember közepe óta folyó jogértelmezési vitájában a dékánok továbbra is úgy gondolják, három hónappal a felvételi jelentkezési határidő előtt a bölcsészkarra készülő végzős középiskolások számára egyáltalán nem mindegy, hogy egy helyett két szakra kell jelentkezniük, s egyúttal dupla annyit készülniük a felvételi vizsgára.

A Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Karának vezetője szerint úgy tűnik, a dékánok kénytelenek lesznek engedni a felsőoktatási intézményeket felügyelő minisztériumnak. – Most már az a célunk, hogy minél kevesebb veszteséggel kerüljünk ki abból a helyzetből, amelyet az oktatási reform teremthet – mondta lapunknak *Berta Árpád*. Ezért a szegedi bölcsészkar már jó néhány Csongrád megyei középiskolában tájékoztatta a diákokat a kétszakosság bevezetéséről. Ugyanezt a témát megvitatják a bölcsészdékánok december 11-i, piliscsabai találkozásán.

A szakpárok meghirdetését felülmúló nehézséget jelent majd *Berta Árpád* szerint annak a rendelkezésnek az alkalmazása, amely a második szak felvételét a levelező tagozatos képzésben is kötelezővé teszi, kivéve ha valaki például magyart, történelmet, angol vagy német nyelvet kíván tanulni. – Ez az előírás ellehetetlenítene a szegedi bölcsészkar kommunikáció szakos képzést folytató budapesti kihelyezett tagozatát, ahol munka mellett tanulnak a hallgatók, s ezért nincs energiájuk egyszerre két szak elvégzéséhez – mondta a bölcsészdékán.

H. SZ.

Richter Gedeon-díjat kapott a Radnóti gimnázium kémiaatanára

Lezzerség és vasszigor

Meleg István tudományos igényességgel magyarázza a kémiát, de az órába egy-egy vicc is belefér.

Fotó: Karnok Csaba

A hazai kémiaoktatást támogató Richter Gedeon Rt. díját vehette át nemrég Meleg István, a szegedi Radnóti Miklós gimnázium tanára. A rangos kitüntetést évente csupán négy pedagógusnak ítélik oda, akik munkájukkal hozzájárulnak a magas színvonalú képzéshez.

Lezzerség és vasszigor – e kettő ötvözetével éri el Meleg István, a szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium kémiaatanára, hogy diákjai kedveljék, s ezzel együtt olyan tudásra tegyenek szert, amelynek birtokában a tanulmányi versenyeken éppúgy, mint később a munkában kiemelkedő sikereket érhetnek el. – A tanításba még egy-egy szőke nős vicc is belefér, arra azonban mindig ügyeltem, hogy tudományos igényű, a problémákat a legelemibb logikai lépésekre lebontva adjam át tanítványaimnak az ismereteket – árulja el oktatási módszerének titkát a tanár úr. Egyúttal azt is fontosnak

tartja, hogy az oktató emberségesen bánjon diákjaival, akiknek tiszteletét csak így vívhatja ki.

A kis Békés megyei faluból, Békéssámszónról származó Meleg István már a hódmezővásárhelyi Bethlen Gábor Gimnázium kollégiumában tanította fiatalabb diáktársainak a kémiát, amelyet általános iskolai tanárának hatására szeretett meg. A JATE kémia-fizika szakán szerzett diplomát 1978-ban, s először a Kőrösy József Közgazdasági Szakközépiskolában helyezkedett el, két év múlva pedig a Radnóti gimnáziumban kapott állást, ahol azóta folyamatosan tanít. Nevéhez fűződik az 1979-ben elindított, országos beiskolázású speciális kémiaoktatás tantervének 1986-ban történt kidolgozása. Az ez alapján folyó képzés eredményességét bizonyítja, hogy tanítványai minden évben sikeresen szerepelnek az Irinyi János Országos Kémiaversenyen, valamint az Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen. A ké-

miai OKTV-n az utóbbi tíz év átlageredményeit tekintve a Radnóti folyamatosan az ország középiskoláit rangsoroló lista élén áll. Meleg István több tanítványa eljutott a Nemzetközi Diákolimpiára, ahol *Judik Csaba* 1984-ben aranyérmet, *Czakó Gábor* 1999-ben ezüstérmet nyert.

Egykori diákjai közül nagyon sokan szereztek egyetemi diplomát kémia vagy vegyész szakon, és többen közülük jelenleg gyógyszerként, vegyészként, kutatóként dolgoznak. Néhányan pedig a végzés után neves multinacionális cégeknél helyezkedtek el, olykor magas beosztásban. Az ezekben is megnyilvánuló eredményes munkája elismeréseként Meleg István a közelmúltban a Richter Gedeon Rt. gyógyszergyár által a kémiaoktatás támogatására két évvel ezelőtt létrehozott alapítvány díját vehette át Budapesten.

HEGEDŰS SZABOLCS

Nem éheznek a diákok Szentesen...

Azt a hírt terjesztik egyes, magukat jól értesültnek gondoló szentesiek: nem kapnak ebédet a református általános iskola diákjai, mert az önkormányzat és a fenntartó egyházközségek nem tudtak megegyezni arról, hogy az étkezési költségek hány százalékát állja az egyik, illetve a másik fél. Mivel az államtól kapott normatív támogatás összege nem elegendő az ételek elkészítésére, ezért a helyhatóságnak kell állnia a különbözetet. A katolikus oktatási intézmények elfogadják az önkormányzat gyermekélelmezési konyhájának árajánlatát, mert korábban *Gyulay Endre* megyés püspök egyezséget kötött *Sztribik Imre* polgármesterrel. A református iskola igazgatója, *Karikó-Tóth Tibor* és az igazgatótanács elnöke, *Kovách Péter* lelkipásztor azt nehezményezi, hogy számukra előnytelen az az étkezési díjtétel, ami a másik felekezetnek elfogadható.

A képviselő-testület egy korábbi ülésén a Kiss Bálint Református Általános Iskola vezetői azt kérték, hogy az államtól kapott normatív támogatás negyven százaléka – szemben a Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola és az óvoda huszonöt százalékával – hadd maradjon náluk. Ezt azzal indokolták: az egyházuknak – ellentétben a katolikusokkal – nincs lehetősége a költségek intézmények közötti átcsoportosítására. A helyzetüket nehezíti az is, hogy melegítő konyhát is működtetnek az iskolában, és ez is növeli a kiadásait. A középfokú oktatási intézmények fenntartójának, a megyei önkormányzatnak ellenben nem

Éhesen egyetlen szentesi diák sem megy haza az iskolából.

Fotó: Tésik Attila

jelent gondot a normatív támogatás teljes összegének átutalása a szentesi gyermekélelmezési intézmény javára, mert a diákok a központi konyhán étkeznek. A képviselők többsége azonban nem méltányolta Kovách Péterék kérését. Hoztak viszont novemberben egy olyan határozatot, miszerint 2001. január 1-jétől visszamenőleg fizessék ki a normatív támogatás 75 százalékát, vagyis a kérésükkel ellentétben csak a pénz 25 százalékát tarthatják meg a gyerekek étkeztetésével járó kiadásai fedezésé-

re. A lelkipásztor furcsának tartja, hogy az önkormányzat az idei költségtérítésről csak a nyáron kezdeményezett tárgyalást velük, a testület döntéséről pedig csupán a közelmúltban kaptak hivatalos értesítést. Kovách Péter azt mondja: ők nem fizetik ki a négymillió forint különbözetet, mert új szerződés hiányában az elmúlt évi megállapodást tartoták magukra nézve kötelezőnek, és ennek megfelelően mindig kiegyenlítették a számlát. „Ne higgye senki, hogy az egyház mulasztott, és nem törekszik a

megegyezésre! A pereskedés senkinek sem hiányzik” – állítja a lelkész. Meggyőződése: az önkormányzat mulasztott, és nincs hozzászokva, hogy az egyházi iskola kinyilvánítsa akaratát. Idézte a testületi határozat azon részét, mely szerint ha nem fogadják el a díjtérítés feltételeit, megszüntetik a diákok étkeztetését.

Márpedig ők nem fogadják el a jövő évi önkormányzati javaslatot, amit barátságtalannak nevez Kovách Péter. Ennek értelmében az étkezési normatíva mintegy

130 százalékát kellene utalniuk a gyermekélelmezési konyha javára. Ezt nem tudják megfizetni. Az igazgatótanács úgy döntött: 2002. január 1-jétől a kórházi konyha szolgáltatásait veszik majd igénybe. Azt mondja a lelkipásztor, hogy jóval kedvezőbb áron, mint amennyit a helyhatóság étkezdéje kérne tőlük.

Tényleg nem kapnak ebédet a református iskola diákjai? Sztribik Imre polgármester azt válaszolja: erről szó sincs, mert a város továbbra is valamennyi oktatási intézményben, fenntartótól függetlenül, ugyanolyan feltételekkel biztosítja az étkeztést, mint az elmúlt években. A vita szerinte abból adódik, hogy megváltozott a költségvetési szabályozórendszer. Az iskolák több jogcímen is kapnak az államtól támogatást. Van az alapszabvány, amely az oktatás költségeinek mintegy felét fedezi. Azokban az intézményekben, ahol napközi működik, a kiadások szintén több forrásból tevődnek össze. A szülő kifizeti az ebédhez szükséges úgynevezett nyersanyagnormát, amit napközis díjnak ismernek. De hogy a kész étel eljusson a gyerekekhez, az pluszköltséget – rezsit, munkabért, és így tovább – jelent. Ennek ellensúlyozására vezették be az étkezési támogatást, amit minden intézményfenntartó megkap ugyanúgy, mint az oktatási normatívát. „Az étkezési támogatást azzal a céllal adja az állam, hogy részben ellensúlyozza az ételek előállításával járó kiadásokat” – magyarázza a polgármester. Szétnéztek más településeken, ahol az egyházi intézmények az ön-

kormányzati konyha szolgáltatását veszik igénybe. Azt tapasztalták, hogy az élelmezési cég a tényleges rezsiköltséget számlázza a felekezeti iskoláknak. Szentesen viszont úgy döntöttek: nem különböztetik meg a gyerekeket attól függően, hogy egyházi vagy önkormányzati intézménybe járnak. Csak azt kérik a fenntartóktól, hogy utalják át azt a pénzt a konyhának, amit az állam a gyerekek étkeztetésére ad. Sztribik szerint még ez sem elegendő az ételek előállítására, a hiányzó részt az önkormányzat állja az adóbevételekből, s nem nézi, hogy ki tartja fenn az oktatási intézményt.

A helyhatóság megértette az egyházi iskolák és óvoda gondját. Méltányolta az önkormányzat, hogy mivel nem az év elején született a határozat az étkezési díjak változásáról, a felekezeti intézmények nem készülhettek fel az idei költségvetésük tervezésekor. Ezért nem kéri tőlük az állami támogatás teljes összegét, csak annak 75 százalékát. A polgármester elmondja: nem igaz, hogy negatív diszkrimináció érvényesül az egyházi intézményekkel szemben. Inkább úgy segítik azokat, hogy nem kérnek nagyobb összeget annál, mint amekkorát az államtól megkapnak a diákok étkeztetésére. Nem lesz-e nagy érvágás az önkormányzatnak, ha a református iskola más cég szolgáltatását veszi igénybe jövőre? Sztribik nem nevezi éppen üzleti nyereségnek a bevételekiesést, de valahogyan majd csak kigazdálkodja a helyhatóság.

BALÁZSI IRÉN